

شعر دفاع مقدس
شعر دفاع از ارزش هاست
ابراهیم سنایی از شاعران
دفاع مقدس تاکید دارد

شماره نهم سه شنبه ۲۵ آبان ۱۳۹۵ ۱۵ صفر ۱۴۳۸

کاروان اسرار اربعین اول به کربلا رسیدند

دکتر محمدرضا سنگری
پژوهشگر تاریخ اسلام

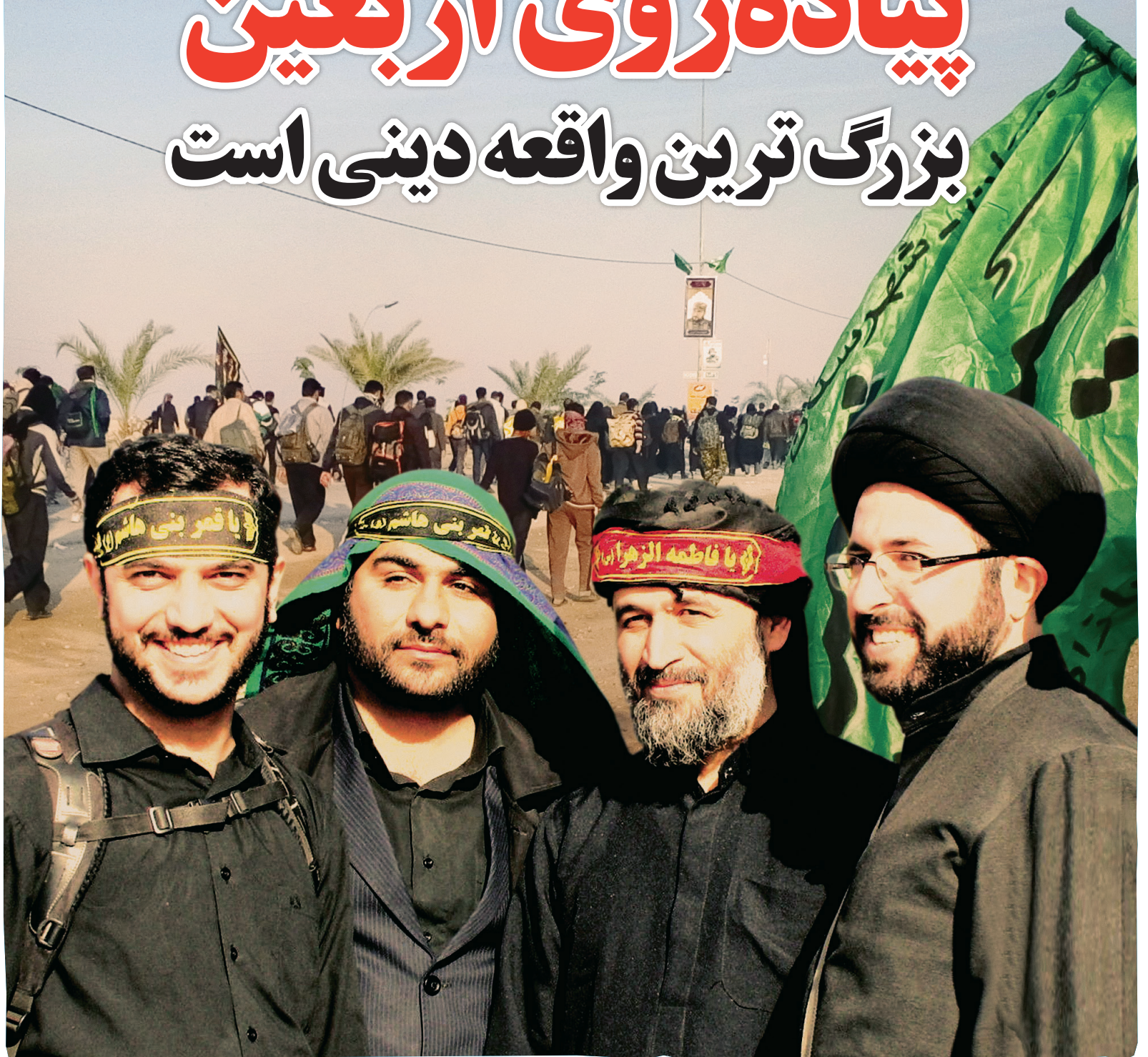
www.qudsonline.ir

چهاراره

ضمیمه هفتگی روزنامه **قرن** ویژه هیأت‌ها و محافل مذهبی

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام پناهیان که چند سالی است
اربعین حسینی خودش را به کربلا می‌رساند

پیاده روی اربعین بزرگ‌ترین واقعه دینی است

مدیر تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی از راه‌اندازی شبستان قرآن و نهج‌البلاغه در مسجد گوهرشاد حرم مطهر امام رضا (علیه السلام) خبر داد. علی‌امینی گزار با بیان این خبر گفت: «این شبستان با هدف انس بیشتر زائران و مجاوران حرم حضرت ثامن‌الحجج علی بن موسی‌الرضا (علیه السلام) با کلام الله وحی و همچنین الگوگیری ملی از فعالیت‌های قرآنی حرم مطهر رضوی برگزار شده».

تامی‌توانید قرآن بخوانید

سوره مبارکه مزمل

«فأقروا ما تيسر من القرآن / تا آنجا که می‌توانید قرآن بخوانید». (آیه ۲۰ سوره مزمل)

به دختر بچه‌ها می‌گویید دوستت دارم، می‌گویند اگر راست می‌گویی یک بستنی بخر! این نشان می‌دهد که بچه‌ها به خوبی می‌دانند که دوستی و عشق، علامت و نشانه دارد و نشانه آن عمل است. پس ما نیز اگر خدا را دوست داریم باید دست به کار شویم و دستورات او را به کار بندیم و به خواسته‌های او تن در دهیم. البته همه دستورات و خواسته‌های خداوند در کتاب آسمانی او قرآن آمده است. پس تا آنجا که می‌توانیم قرآن بخوانیم.

کاروان اسرا در اربعین اول به کربلا رسیدند

دکتر محمدرضا سنگری پژوهشگر تاریخ اسلام

درهم شکست. حضرت زینب مجلسی را که یزید به راه انداخته بود تا قدرت‌نمایی کند و قدرت خودش را به رخ بکشد و سفرای کشورهای مختلف را دعوت کرده بود تا در جشن پیروزی‌اش شرکت کنند به هم ریخت. به عبارتی ۴۲ سال تبلیغات معاویه علیه امیرالمؤمنین (علیه السلام) شکسته شد. ابوریحان بیرونی در کتاب «آثار الباقیه» نوشته در بازگشت به کربلا سر مبارک اباعبدالله (علیه السلام) را هم همراه خودشان آوردند. در واقع نهضت حسینی در اربعین به کمال رسید. چون یزیدی که می‌خواست دیگر نشانی از رد پای پیامبر و فرهنگ دینی و اسلامی نباشد و حالا اتفاقا اسلام فراگیرتر شد و شعاع آن به شام رسید و حضرت زینب (علیه السلام) کلمشان را تلخ کرد و همه این توطئه‌ها را فرو ریخت و اسلام در زیباترین چهره خود شکوفا شد. اربعین از آن جهت ارزشمند است که روز فرو شکستن توطئه‌های بنی‌امیه علیه اهل بیت (علیهم السلام) است. پس به همین سبب مردم همه ساله دشواری سفر را می‌پذیرند و این مسیر را طی می‌کنند. تا آنجا که بعضا در تاریخ قتل عام هم شده‌اند اما رهسپار کربلا می‌شوند.

موضوع بعدی این است که اسرا در اربعین اول بر سر تربت امام حسین (علیه السلام) حاضر شدند یا در سال دوم؟ چند استدلال وجود دارد که براساس آنها به این نتیجه می‌رسیم که اربعین، اربعین اول بوده. اولین استدلال این است که رفتن از کوفه تا شام حدود ۱۳ روز به طول انجامیده چون همه مورخین نوشته‌اند و حتی کسانی که با قاطعیت گفته‌اند اربعین اول پذیرفتنی است همه به اتفاق اعتقاد دارند ورود کاروان به شام اول صفر بوده. پس اگر تصور کنیم هفتم ماه محرم کاروان از کوفه به سمت شام حرکت کرده، ۱۳ روز در راه بوده تا به شام برسد. پس این مسیر را ۱۳ روزه می‌توان طی کرد در حالی که وقتی به سمت شام می‌رفتند این اسرا را شهر به شهر می‌چرخاندند تا به مردم شهرها بگویند یزید پیروز شد و این پیام را القا کنند که هر کس اندیشه قیام داشته باشد فرجام او مثل همین سرها خواهد بود. بنابراین آنها آرام‌تر حرکت می‌کردند و ۱۳ روزه رسیدند. آنها در مسیر بازگشت راه‌های میانبر را انتخاب کردند و امکانات بیشتری در اختیارشان بود. در نتیجه می‌توانستند با سرعت بیشتری به کربلا برسند. چون ۱۳ روز رفتند، برگشت با ۱۲، ۱۳ روز ممکن است. زمان برگشت از شام را نوشته‌اند حدود هفتم ماه صفر و اگر ما فکر کنیم هشتم ماه صفر کاروان حرکت کرده، تا اربعین می‌شود ۱۳ روز و این تعداد روز امکان‌پذیر است. در وهله دوم اگر کسی بگوید اربعین دوم بوده باید توضیح بدهد در طول این یک‌سال این کاروان اسرا در کجا بوده‌اند؟ اگر کسی بگوید یک سال آنها را در شام نگاهداشتند، هیچ منبع تاریخی‌ای به این موضوع اشاره نکرده. چون برخی گفته‌اند یک ماه، دو ماه و حتی سه ماه چون سخنرانی امام سجاد (علیه السلام) و حضرت زینب (علیه السلام) در مسجد جامع اوضاع شام را به هم ریخته بود. حتی در کاخ یزید نزدیک‌ترین افراد به یزید اعتراض کردند حتی نمایندگان که از طرف دولت روم آمده بودند نیز به وی خرده گرفتند. یزید احساس کرد نمی‌تواند از آنها نگهداری کند. در نتیجه ما نمی‌توانیم اربعین دوم را بپذیریم. حالا اگر کسی بگوید این کاروان را در شام نگاهداشتند، من سوال می‌کنم آنها را کجا بردند؟ اگر کسی بگوید آنها را به مدینه بردند، هیچ گزارشی مبنی بر اینکه کاروان اسرا از مدینه به کربلا آمده نداریم. پس خود به خود این موضوع منتهی می‌شود. استدلال سوم من این است که اگر اربعین دوم باشد، اربعین معنای خودش را از دست می‌دهد چراکه به یک سال و ۴۰ روز تبدیل می‌شود.

برای همه کسانی که از دنیا می‌روند به عنوان یک سنت مراسم چهارم برگزار می‌کنیم اما تنها کسی که اربعین مکرر دارد اباعبدالله (علیه السلام) است. یعنی ما نه برای پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) اربعین مکرر داریم و نه برای هیچ‌کس دیگری. برگزاری اربعین در سال‌های متمادی برای امام حسین (علیه السلام) رمز و رازی دارد که بدون شناخت موضوع و مسأله اربعین نمی‌توان به مفهوم آن پی برد. مفهوم اربعین به معنای کمال و تمام است. حتی ما در روایات داریم هر کس ۴۰ روز اخلاص بوزرد، خداوند چشمه‌های حکمت را از قلبش به زبانش جاری می‌کند. یعنی ۴۰ روز خویشتن‌داری و حفظ خود برای خدا و تقوا ورزیدن یعنی بنده را به کمالی می‌رساند که نور و روشنی در قلب او ایجاد می‌شود که بازتاب این روشنی درونی بر زبان او تأثیر می‌گذارد که جز حق بر زبان او جاری نمی‌شود. اما مفهوم اربعین امام حسین (علیه السلام) بازگشت کاروان به کربلاست؛ کاروانی که رنج و درد کشیده و روزی از همین زمین رفته در حالی که خیمه‌ها را آتش زدند، سرها را از بدن‌ها جدا کردند و جشن پیروزی در کربلا برگزار کردند. کاروانی که با این شرایط این زمین را ترک کرده اکنون پیروزمندانه به این زمین بازمی‌گردد به پاس صبوری، ایستادگی، ثبات قدم و روشنگری‌ای که توسط امام سجاد (علیه السلام) و حضرت زینب (علیه السلام) به منصف ظهور رسید و دشمن را در هم شکست. دشمن بزرگ‌ترین اشتباه را خود کرد. چون کسانی که وجود آنها را متزلزل کردند و فرو ریختند به کاخ خود آورد و تربیون‌های رسمی حکومت را در اختیارشان قرار دادند. حضرت زینب (علیه السلام) دقیقاً در کاخ یزید با قدرت و شجاعت برخاست و علی‌وار سخن گفت و یزید را

دکتر محمدرضا سنگری
پژوهشگر تاریخ اسلام

قلک‌های کودکان عراقی پذیرای زائران حسینی

استاد عامر الجابری

خطیب و مبلغ عطبه* امام علی (علیه السلام)

جامعه اسلامی تمدن و فرهنگ غنی و پرباری دارد که آن را از بقیه ملت‌ها و ادیان متمایز می‌کند. این شریعت به خاطر رابطه الهی‌ای که با آسمان دارد اساس و بنیان‌ش را از آسمان گرفته. چیزی که در حال حاضر از ارتباط انسان‌ها و شیعیان شاهد هستیم تعاملی است که میان زمین و آسمان برقرار شده. در واقع اساس حب‌الحسین و ارتباط میان شیعیان جنبه الهی دارد. حتی طبق آیه «قل لا اسئلكم الا فی الموده و القربی» از ارتباط شیعیان و اهل بیت (علیهم السلام) اثبات می‌شود. انبیا علی‌الخصوص حضرت رسول (صلی الله علیه و آله) این هدایت انسانی را ترسیم کردند و ما باید اینها را زنده نگه‌داریم. آنچه اهل بیت (علیهم السلام) برای ما به جا گذاشتند همچون گنجینه‌ای ارزشمند است که نه تنها برای خودمان غنی و ماندگار است بلکه باید در طول زمان آن را به همه ارائه دهیم. در واقع یکی از اصول اخلاقی این است که احسان را با احسان جواب دهیم. البته این اصل اخلاقی مختص اسلام نیست. اهل بیت خودشان را در این مسیر پرهرو فدا کردند یا به تعبیر دیگری قربانی این مسیر شدند و ما هم موظفیم از جان و دلمان در این مسیر خرج کنیم. وقتی می‌بینیم مردم این‌طور از اموالشان و به قولی دنیایشان می‌گذرند یاد جانفشانی‌ها و ایثار اهل بیت (علیهم السلام) به ذهن متبادر می‌شود. غنی و فقیر ندارد. همه هر چیزی که دارند در طبق اخلاص و عشق به اهل بیت می‌گذارند. این محبت و عشق مختص اموال نیست بلکه از جان و قدرت جسمانی‌شان نیز مایه می‌گذارند. اصلاً بسیاری از مردم ما اموال و درآمدشان را در طول سال پس‌انداز می‌کنند تا برای این ایام میزبان زائران اهل بیت باشند. حتی کودکان هم قلک‌هایشان را برای این ایام در اختیار خانواده‌هایشان قرار می‌دهند و مردانشان هم در مبارزه با داعش و تکفیری‌ها از جانشان مایه می‌گذارند. در واقع بسیاری از خانواده‌های عراقی مردانشان در جهاد و خودشان از زائران اهل بیت پذیرایی می‌کنند و دقیقاً کار حضرت خدیجه (علیه السلام) را انجام می‌دهند که اموالش را وقف اعتلای دین اسلام کرد. اینها مصداق آیه «و لکم فی رسول الله اسوه حسنه» هستند.

* به علما و خادمین ارشد حرم حضرت علی (علیه السلام) عطبه می‌گویند.

حاج حسین شمسایی مداح پیشکسوت اهل بیت (علیهم‌السلام) با بیان اینکه بحمدالله تعداد مجالس اهل بیت روز به روز بیشتر می‌شود، گفت: «توقع این است که با اضافه شدن تعداد هیأت‌ها معارف اهل بیت (علیهم‌السلام) گسترده‌تر شده و به قرآن در هیأت‌ها توجه بیشتری شود. متأسفانه محرم امسال مجالسی را دیدم که از اشعار نامناسبی استفاده می‌کردند که در شأن اهل بیت (علیهم‌السلام) نبودند! البته هیأتی که به نظر هم از اشعار مناسب استفاده می‌کرد و هم اجرای خوبی داشت هیأت مهدی رسولی در زنجان بود».

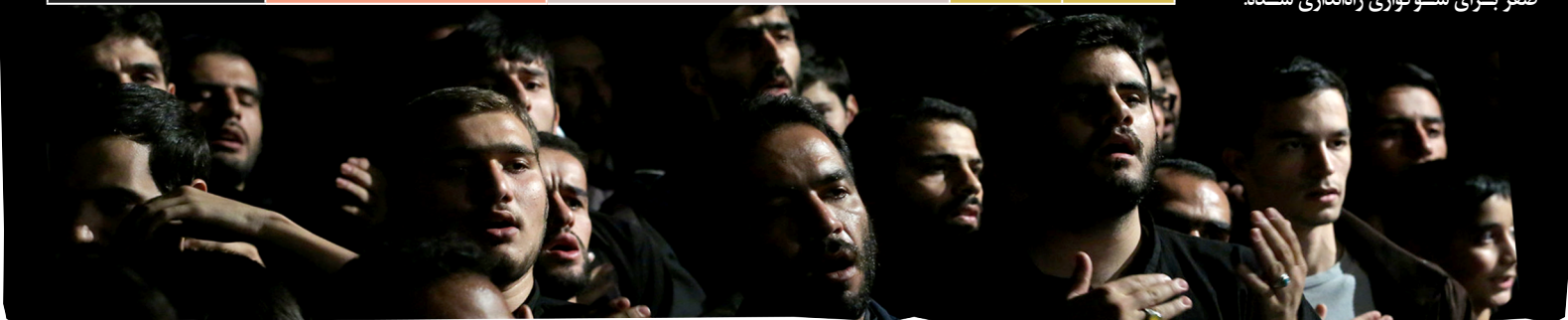
بدر کربلا

در شهرهای زیارتی
عراق و مسیر
پیاده روی
اربعین کجا
هیأت برویم؟

کربلا منتظر ماست
چهارشنبه و پنجشنبه

در ایام برگزاری مراسم اربعین حسینی، هیأت‌ها و موکب‌های مختلفی در نجف اشرف، نجف تا کربلا، کربلا، معلی، کاظمین و سامرا در روزهای دهم تا بیستم صفر برای سوگواری راهاندازی شده.

حجت‌الاسلام موسوی	سیدمهدی حسینی	موکب صاحب‌الزمان (عج) عمود ۸۲۸	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۵
حجت‌الاسلام حائری‌زاده	سادات رضوی	موکب علی بن موسی الرضا (عج) عمود ۷۰۷	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۵
حجت‌الاسلام حائری‌زاده	سادات رضوی	حسینییه غائب‌الحاضر هیأت بیعت حسینی، عمود ۷۷۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۵
حجت‌الاسلام حیدری‌کاشانی	حمید رمضانپور	موکب علی بن موسی الرضا (عج) عمود ۷۰۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۵
حجت‌الاسلام کدخدای رستم	مهدی سروری	هیأت شهدای گمنام ولایت، عمود ۷۵۳	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۹
حجت‌الاسلام حاجتی	عباس حیدرزاده و محمدجواد احمدی	هیأت شهدای گمنام ولایت، عمود ۷۵۳	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۹
حجت‌الاسلام حاجتی	جواد قربانپور	هیأت شهدای گمنام ولایت، عمود ۷۵۳	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام آقا تهرانی	مهدی سروری	هیأت شهدای گمنام ولایت، عمود ۷۵۳	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام طائب	ابراهیم قانع	هیأت شهدای گمنام ولایت، عمود ۷۵۳	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام ثمری	احمد واعظی	هیأت شهدای گمنام ولایت، عمود ۷۵۳	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام کرمی	حاج حسین هوشیار	هیأت شهدای گمنام ولایت، عمود ۷۵۳	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۶
حجت‌الاسلام برادران	رمضانپور	هیأت شهدای گمنام ولایت، عمود ۷۵۳	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۶
آیت‌الله سعیدی	عباس حیدرزاده	موکب صاحب‌الزمان (عج) عمود ۸۲۸	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۹
حجت‌الاسلام کرمی	حاج حسین هوشیار	موکب صاحب‌الزمان (عج) عمود ۸۲۸	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۹
حجت‌الاسلام آقا تهرانی	ابراهیم قانع	موکب صاحب‌الزمان (عج) عمود ۸۲۸	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام ماندگاری	عباس حیدرزاده و جواد قربانپور	موکب صاحب‌الزمان (عج) عمود ۸۲۸	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام کرمی	سادات رضوی	موکب صاحب‌الزمان (عج) عمود ۸۲۸	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام حاجتی	علی مهدوی‌نژاد	موکب صاحب‌الزمان (عج) عمود ۸۲۸	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام برادران	مهدی سروری	موکب صاحب‌الزمان (عج) عمود ۸۲۸	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۶
حجت‌الاسلام تویسرکانی	جعفر ملانکه و حسین هوشیار	حسینییه غائب‌الحاضر هیأت بیعت حسینی، عمود ۷۷۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۹
حجت‌الاسلام کرمی	حاج مهدی رسولی	حسینییه غائب‌الحاضر هیأت بیعت حسینی، عمود ۷۷۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام ماندگاری	جواد قربانپور	حسینییه غائب‌الحاضر هیأت بیعت حسینی، عمود ۷۷۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام موسوی	سادات رضوی	حسینییه غائب‌الحاضر هیأت بیعت حسینی، عمود ۷۷۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۶
آیت‌الله سعیدی	مهدی سروری	آستان مقدس حضرت معصومه (عج) عمود ۱۰۸۰	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۸
آیت‌الله سعیدی	حاج حسین هوشیار	آستان مقدس حضرت معصومه (عج) عمود ۱۰۸۰	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام حاجتی	محمدجواد احمدی	موکب علی بن موسی الرضا (عج) عمود ۷۰۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۹
حجت‌الاسلام تویسرکانی	جعفر ملانکه	موکب علی بن موسی الرضا (عج) عمود ۷۰۷	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۹
حجت‌الاسلام برادران	عباس حیدرزاده و محمدجواد احمدی	موکب علی بن موسی الرضا (عج) عمود ۷۰۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام کرمی	جعفر ملانکه	موکب علی بن موسی الرضا (عج) عمود ۷۰۷	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام حاجتی	حاج مهدی رسولی	موکب علی بن موسی الرضا (عج) عمود ۷۰۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام کرمی	ابراهیم قانع	موکب علی بن موسی الرضا (عج) عمود ۷۰۷	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام واضحی	علی مهدوی‌نژاد	موکب علی بن موسی الرضا (عج) عمود ۷۰۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۶
حجت‌الاسلام حائری‌زاده	حسین هوشیار	موکب علی بن موسی الرضا (عج) عمود ۷۰۷	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۶
حجت‌الاسلام طائب	حاج میثم مطیعی	هیأت میثاق با شهید، عمود ۷۵۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام پناهیان	حاج میثم مطیعی	هیأت میثاق با شهید، عمود ۷۵۷	ساعت ۵:۳۰	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام میرباقری	حاج میثم مطیعی	هیأت میثاق با شهید، عمود ۷۵۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام آقا تهرانی	حاج مهدی رسولی	هیأت میثاق با شهید، عمود ۷۵۷	ساعت ۵:۳۰	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام حسینی قمی	حاج میثم مطیعی	هیأت میثاق با شهید، عمود ۷۵۷	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۶
حجت‌الاسلام تویسرکانی	جعفر ملانکه	موکب امام رضا (عج) عمود ۲۸۵	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام حاجتی	کربلایی محمدحسین پویانفر	موکب امام رضا (عج) عمود ۲۸۵	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام تویسرکانی	حاج محمد رضا طاهری و کربلایی حسین طاهری	موکب امام رضا (عج) عمود ۲۸۵	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام آقا تهرانی	حاج مهدی رسولی	موکب امام رضا (عج) عمود ۲۸۵	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام حائری‌زاده	حاج حسن شالباقان	موکب امام رضا (عج) عمود ۲۸۵	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۶
حجت‌الاسلام پناهیان	حاج مهدی رسولی	موکب امام رضا (عج) عمود ۲۸۵	ساعت ۱۲	۱۳۹۵/۸/۲۵
حجت‌الاسلام ثمری	حاج مهدی سماواتی	موکب امام رضا (عج) عمود ۲۸۵	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۴
حجت‌الاسلام پناهیان	حاج مهدی سماواتی و حاج مهدی رسولی	موکب امام رضا (عج) عمود ۲۸۵	ساعت ۱۱:۵۰	۱۳۹۵/۸/۲۴
حجت‌الاسلام کرمی	حاج مهدی رسولی	موکب خدام الحسین (علیهم‌السلام) عمود ۱۱۲۰	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۹
حجت‌الاسلام آقا تهرانی	کربلایی محمدحسین پویانفر	موکب خدام الحسین (علیهم‌السلام) عمود ۱۱۲۰	ساعت ۱۱:۵۰	۱۳۹۵/۸/۲۹
حجت‌الاسلام ماندگاری	کربلایی محمدحسین پویانفر	موکب خدام الحسین (علیهم‌السلام) عمود ۱۱۲۰	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام طائب	ابراهیم قانع	موکب خدام الحسین (علیهم‌السلام) عمود ۱۱۲۰	ساعت ۱۱:۵۰	۱۳۹۵/۸/۲۸
حجت‌الاسلام ثمری	حاج احمد واعظی	موکب خدام الحسین (علیهم‌السلام) عمود ۱۱۲۰	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام حسینی قمی	حاج حسن شالباقان	موکب خدام الحسین (علیهم‌السلام) عمود ۱۱۲۰	ساعت ۱۱:۵۰	۱۳۹۵/۸/۲۷
حجت‌الاسلام واضحی	علی مهدوی‌نژاد	موکب خدام الحسین (علیهم‌السلام) عمود ۱۱۲۰	ساعت ۱۱:۵۰	۱۳۹۵/۸/۲۶
حجت‌الاسلام برادران	مهدی سروری	موکب خدام الحسین (علیهم‌السلام) عمود ۱۱۲۰	ساعت ۱۱:۵۰	۱۳۹۵/۸/۲۵
حجت‌الاسلام پناهیان	حاج مهدی رسولی	موکب خدام الحسین (علیهم‌السلام) عمود ۱۱۲۰	ساعت ۱۸	۱۳۹۵/۸/۲۴

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

طی شش ماه گذشته بالغ بر ۱۲۵ هزار زائر زیارت اولی از مناطق محروم سراسر کشور با مساعدت آستان قدس رضوی به بارگاه مطهر امام علی بن موسی الرضا (علیه السلام) مشرف شدند. مصطفی خاکسار قهرودی معاون امداد مستضعفین آستان قدس رضوی گفت: «با توجه به جایگاهی که در آموزش‌های دینی ما وجود دارد، خدمتگزاری و توجه به محرومین از اصول دینی ماست که نباید به آن بی‌توجهی کرد».

جای هر چه

● فلسفه پیاده‌روی اربعین چیست و این حرکت از کجا آغاز شد؟ آیا ما مصداق روایی داریم یا یک حرکت نمادین است که چند سالی است انجام می‌شود؟

ابتدا به اصل روایت زیارت اربعین اشاره کنم با شرحی که آیت‌الله بهجت برای این روایت به نگارش درآورده‌اند. البته ما پیاده‌روی به سوی حرم امام حسین (علیه السلام) را در زمان شیخ انصاری داشتیم. بعد مدتی ترک شد و دوباره عالم جلیل‌القدری به نام حضرت آقای نوری این کار را ادامه دادند و بعد از ایشان این حرکت عظیم و ارزشمند تقریباً ترک نشده. درباره سیره علمای بزرگوار در طول سده اخیر و ایام قبل برای اصل پیاده‌روی به منظور زیارت روایات متعددی داریم. حتی روایاتی که پیاده‌روی به سمت حرم، زیارت و بازگشت را توصیه می‌کنند. در این بین ثواب پیاده‌روی برگشتن از حرم را بیشتر ذکر کرده‌اند. آیت‌الله بهجت حدیثی را درباره پیاده‌روی اربعین شرح داده‌اند که بسیار به یاد ماندنی و خاطره‌انگیز است. اساساً ایشان زیاد اهل صادر کردن بیانیه نبودند. شرح روایت امام حسن عسکری (علیه السلام) در مورد زیارت اربعین توسط آیت‌الله بهجت به گنبد حرم حضرت معصومه (علیها السلام) برمی‌گردد. گویا ایشان بارها به تولیت سابق حرم حضرت معصومه تاکید کرده بودند که قسمت طلاکوبی‌های گنبد فرسوده شده و از چند جا زدگی پیدا کرده و باید آن را مرمت کنند. تولیت هم خدمت آقای بهجت رسیدند و گفتند ما پول نداریم. ایشان گفتند خدا می‌رساند و بیانیه خودشان را برای افتتاحیه این گنبد با آیه ۳۲ سوره حج (ذَلِكُمْ وَمَنْ يُعْظَمُ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ) شروع کردند. بعد گفتند تمام تقواها مرتبط به قلب است و شعائر، تقوا را در قلوب دیگران تثبیت می‌کند. بعد این روایت امام حسن عسکری (علیه السلام) را که در کتاب «وسائل‌الشیعه» آمده بیان کردند که از علائم مؤمن پنج چیز است که یکی نماز و دومی زیارت اربعین است. الان شما می‌توانید خیلی ساده و ملموس این موضوع را احساس کنید. چند روز دیگر بیش از ۲۰ میلیون نفر در این راهپیمایی عظیم شرکت خواهند کرد. چون هیچ کدام نمی‌خواهند این توفیق را از دست بدهند. علامت مؤمنین است که بعد از چند دهه محرم و عزاداری سیدالشهدا (علیه السلام) قطعاً در اربعین به کمالی در عزاداری آن حضرت برسند. زمانی که امام حسن عسکری (علیه السلام) این را می‌فرمودند، وضعیت زیارت ۲۰ میلیون نفری امروز را پیش‌بینی می‌کردند. همان‌طور که حضرت زینب (علیها السلام) فرموده‌اند اینجا عزادارانی خواهند آمد و اینجا محل عشاق خواهد شد.

● این واژه مؤمن برای زیارت اربعین خطاب به چه کسانی است و چرا برخی اهل سنت را جدا از این حرکت عظیم می‌دانند؟

اصرار دارم به جای واژه شیعه از کلمه مؤمن استفاده کنم که در برخی از مراتب ایمانی همه مسلمانان سهیم هستند. برادران اهل سنت هم نسبت به امام حسین (علیه السلام) ارادت دارند. چون یزید دشمن مشترک شیعه و سنی بود. قتل عامی که یزید در حره در مدینه انجام داد و جنایت‌هایی که نسبت به صحابه و تابعین غیرشیعه انجام گرفت از تاریخ محو نمی‌شوند. لذا امام حسین (علیه السلام) را نباید به فضای شیعی اختصاص دهیم. همه مسلمانان به ایشان ارادت دارند.

● آثار اجتماعی و فردی چنین مراسمی چه چیزی می‌تواند باشد؟

همان‌طور که آیت‌الله بهجت گفته‌اند خصوصیت شعائر الهی این است که تقوا را در قلب‌ها نفوذ می‌دهد. بجه‌هایی که به جبهه رفتند این تجربه را داشتند. حضور در جبهه آثار معنوی بسیاری داشت که همه آماده شهادت می‌شدند و وصیت‌نامه‌های عرفانی می‌نوشتند. کسانی که تجربه شب‌های عملیات را داشتند وقتی در پیاده‌روی اربعین حضور

گفت و گو با حجت الاسلام پناهیان که چند سالی است اربعین حسینی خودش را به کربلامی رساند

پیاده‌روی اربعین بزرگ‌ترین واقعه دینی است

حسن فلاح

می‌گویند حماسه زیارت اربعین سال ۹۵ پررونق‌تر و پررنگ‌تر از سال‌های قبل خواهد بود. سال گذشته فریاد «لیبیک یا زینب» لرزه بر اندام دشمنان انداخت و امسال این فریاد بلندتر خواهد بود. امسال موکب‌داران نقش خودشان را در پوسته اطعام خلاصه نخواهند کرد و همراه با زائران با شعار «انی احامی ابدأ عن دینی» قدم‌های بلندتری را برای تعمیق معنویت و بصیرت این اجتماع بزرگ برمی‌دارند. چند سالی هست که چهره یک واعظ برجسته و استاد و کارشناس خبره معارف اسلامی به عنوان علمدار و پشتیبان تفکر پیاده‌روی اربعین در این مراسم بزرگ به چشم می‌خورد؛ روحانی جوانی که معتقد است این اجتماع بزرگ را با وجود وسعت و عقبه حماسی‌اش نمی‌توان یک پیاده‌روی صرف گذاشت. همین بهانه کافی بود تا قبل از سفر اربعین ۹۵ دقایقی با حجت‌الاسلام علیرضا پناهیان به گفت‌وگو بنشینیم تا درباره بزرگ‌ترین پیاده‌روی جهان اسلام برایمان بگوید.

سرلشکر «قیس خلف رحیمه» فرمانده مقرر عملیات فرات مرکزی با بیان اینکه بیش از ۳۰ هزار نیروی امنیتی مسؤول تأمین امنیت کربلا در مراسم اربعین امام حسین (علیه السلام) هستند، تأکید کرد که امنیت در منطقه غربی این استان فراهم شده، او در مورد اقدامات امنیتی به مناسبت اربعین حسینی گفت: «امنیت این استان با حضور بیش از ۳۰ هزار نیروی امنیتی در چارچوب طرح حفاظت از زائران اربعین حسینی تأمین خواهد شد». این مسؤول امنیتی عراقی در ادامه افزود: «سرویس‌های امنیتی، بسیج مردمی و پلیس عراق با حضور در این طرح، تأمین امنیت کربلا را برعهده دارند».

مراقب تفرقه افکنی دشمنان باشیم

نکته‌ای که حجت‌الاسلام پناهیان در زمینه پیاده‌روی اربعین به آن تأکید می‌کند صبوری زائران در این حماسه است؛ «اگر شیطان بتواند بین دو برادر اختلاف بیندازد حتماً این کار را می‌کند آنچنان که بین هابیل و قابیل کرد. شیطانک‌های امروز هم مانند انگلیس خبیث اگر بتوانند بین امام حسین (علیه السلام) و حضرت ابوالفضل العباس (علیه السلام) اختلاف بیندازند، حتماً این کار را خواهند کرد. کما اینکه چند سال پیش در روز تاسوعا صدای متحوس بی‌بی‌سی گفت امروز روزی است که شیعیان برای حضرت عباس (علیه السلام) برادر ناتنی امام حسین (علیه السلام) عزاداری می‌کنند. به تعبیری شاید بتوان گفت چون این دو برادر از یک مادر نیستند، ناتنی باشند ولی اینقدر این برادر در حق برادرش برادری کرد که ما در فرهنگمان می‌گوییم برادر یعنی عباس. اما او چون خبیث است و می‌خواهد از هر تعبیر و روزنه‌ای برای اختلاف افکندن استفاده کند، این گونه سوءاستفاده می‌کند. به طور حتم بعد از دیدن این عظمت بی‌سابقه حماسه زیارت اربعین که شیعیان آن را می‌آفرینند، دشمنان به فکر اختلاف‌افکنی خواهند افتاد و از نقطه ضعف‌هایی که بین ماست استفاده خواهند کرد. لذا همه مؤمنین باید در صدر اهتمامشان حفظ وحدت و مودت بین خود باشد. باید از عیوب همدیگر چشم‌پوشی کرده و بزرگوارانته با اشکالاتی که در مسیر می‌بینند برخورد کنند تا دشمن شاد نشویم».

پیاده‌روی اربعین ۱۳۹۰

رفتند حضور دارید، حتی واجب هم نبوده و از سر محبت با خدا آمده‌اید. اگر این سفر مثل حج بود، فرد باید حساب قیامت را هم می‌کرد و از ترس جهنم به این میدان می‌آمد ولی اینجا این طور نیست. هر کس اربعین نمی‌رود به جهنم می‌رود. همه از سر محبت و به خاطر خدا در این مسیر قدم برمی‌دارند. چه اطعام کنندگان و چه اطعام‌شوندگان. شما وارد جمعیتی می‌شوید که مملو از نور و معنویت است. درواقع همه کسانی که به آنجا می‌روند این طراوت را احساس می‌کنند. واقعا کسی برای اربعین کار تبلیغی نکرده اما این جمعیت هر سال در حال افزایش است. از نظر آثار اجتماعی حضرت امام (علیه السلام) فرموده‌اند قدرت اباعبدالله (علیه السلام) برای مجتمع کردن مردم و قلوب بی‌ظنیر است. این هنر دین ماست که با اشاره امام حسن عسکری (علیه السلام) چنین عظمتی اتفاق می‌افتد.

● **با توجه به ظرفیت عظیمی که در راهپیمایی اربعین به منزله بزرگ‌ترین راهپیمایی جهان ایجاد می‌شود، برای تبلیغات اسلام ناب و انقلاب اسلامی چه کاری می‌توان انجام داد؟**

اگر روضه‌های اباعبدالله (علیه السلام) درست خوانده شوند، نشانه بنیان‌های انقلابی‌گری ماست. اینکه امام حسین مقابل تیرها، شمشیرها و نیزه‌ها ایستادند، خود بزرگ‌ترین درس انقلابی‌گری و مقاومت را می‌دهند. چیز دیگری لازم نیست به آن اضافه شود. همین به معنای مقاومت است. پس کسی که در فضای اربعین می‌آید یعنی در فضای مقاومت آمده. حتی اگر خودش هم به مقاومت معتقد نباشد به نوعی در حال کمک کردن به جریان باعظمت مقاومت است. اگر امام حسین (علیه السلام) نبودند، امکان تحریف دین وجود داشت ولی با وجود قیام و حماسه ایشان دین از تحریف مصون ماند. مطمئن باشید امام حسین را نمی‌شود تحریف کرد. چون شما هرچند در حد خیلی پایین حماسه عاشورا را در نظر بگیرید، از تمام ابعاد آن باز درس عزت، شهامت و شهادت استشمام می‌شود. لذا معتقدم باید به روضه‌های اباعبدالله (علیه السلام) و حرکت حضرت زینب (علیه السلام) با دقت نگاه کنیم. با این اوصاف کم‌کم جهان اسلام تفسیر این روضه‌ها را در خواهد یافت. فعلا ما در مرحله اعلام جهانی اباعبدالله هستیم

و ایجاد وحدت در امت اسلامی و آزادگان عالم حول محور آقا اباعبدالله (علیه السلام) در اربعین مأموریت فعلی ماست.

دارند می‌گویند آن حس به ما برگشته. این حس در هیچ هیأت و مسجدی و در هیچ شب قدری به این دل نمی‌آید. پیاده‌روی اربعین اثر بی‌ظنیری در نفوذ دادن تقوا در دل‌ها دارد. شعائر الله خصوصیتش این است که تقوا را در جان آدمی قرار می‌دهد. باور و محبت انسان به اهل بیت (علیهم السلام) نیز تقویت می‌شود. واقعا شما آنجا به این باور می‌رسید که کسی در کربلا با محبت نگران و منتظر شماست. آنجا احساس می‌کنید در طول راه کسی شما را همراهی می‌کند. در روایات آمده وقتی پیاده به حرم بیایید ملائکه در حرم با شما مصافحه می‌کنند و سلام پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) را به شما می‌رسانند. چنین احساسی وهم و خیال باطل نیست و این تقوا را در دل نفوذ می‌دهد. آثار این حرکت بزرگ و زیارت که در ابعاد اجتماعی و بین‌المللی بسیار بی‌ظنیر است در آینده آشکارتر خواهد شد. همه کسانی که سفر حج را تجربه کرده‌اند وقتی در این پیاده‌روی عظیم شرکت می‌کنند می‌گویند تازه می‌فهمیم چرا زیارت اباعبدالله (علیه السلام) به اندازه ۷۰ حج قبول شده ثواب دارد. این موقعیتی که ایجاد می‌شود واقعا از نظر بین‌المللی بزرگ‌ترین واقعه دینی است. همگان باید بدانند حتما پشت سر آن معرفتی وجود دارد. مگر می‌شود مردم را به یکباره هیجانزده کرد؟ مگر مردم آنقدر یکباره احساساتی می‌شوند؟ حتما پشت سر آن قدرتی نهفته است.

● **مردم کشور عراق هم در این ایام رفتار دیگری دارند و طوری از زائران پذیرایی می‌کنند که در ماه‌های دیگر سال چنین اتفاقی نمی‌افتد.**

همین‌طور است. یاد می‌آید یکی از موکب‌دارها سال گذشته به ما می‌گفت دست خود ما نیست. ما در طول سال حتی از زوار حرم امام حسین (علیه السلام) با فروش کالا پول جمع می‌کنیم و اربعین همه را خرج زوار امام حسین می‌کنیم. قصه اطعام یکی از سه بعد این حماسه عظیم اربعین است. پیاده‌روی یک بعد است، اصل زیارت اربعین یک بعد و اطعام بعد دیگر است. حداقل آمار اعلام شده ۲۰ میلیون زائر است که به مدت سه روز اطعام می‌شوند. اینها غذایشان از کجا تهیه می‌شود و به آنجا آورده می‌شود و با عشق و علاقه خاصی در اختیار مردم قرار می‌گیرد؟ شاهد بودم دو جوان با هم جر و بحث می‌کردند. یکی به دیگری گفت حیفاً اربعین است و گرنه جوابت را می‌دادم. در این فضا حتی مجادله نکردند. آثار معنوی اربعین را فقط باید رفت و چشید و هر که رفته آن را دیده.

● **برخی فلاسفه و حکومت‌ها دنبال یک نگاه آرمانی در شهرها هستند. ما جلوه آن را در اربعین داریم که یک همزیستی گسترده انسان‌ها اتفاق می‌افتد.**

درست است. شما وسط میلیون‌ها جمعیتی که همه برای خدا

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

کتاب «فرهنگنامه توبه» تألیف آیت‌الله ری‌شهری به زبان فارسی از سوی پژوهشگاه علوم و معارف حدیث منتشر شد. این کتاب برجسته‌ترین رهنمودهای قرآن و احادیث اسلامی درباره توبه است که در هفت فصل تدوین شده. درآمد این فرهنگنامه، توضیحی کوتاه درباره واژه‌شناسی «توبه» آمده و به کاربرد واژه توبه برای خداوند سبحان و انسان در فرهنگ قرآن و حدیث، حقیقت توبه، نیاز همگان به توبه و مقصود از توبه نصح پرداخته شده.

سفر به سلامت

کردرد و خستگی با کوله سنگین

در طول مسیر جاده‌هایی در فواصل منظم برقرار است که به آنها موبک یا همان هیأت می‌گویند. در این موبک‌ها سخاوتمندانه از شما پذیرایی خواهد شد. شای (همان چای خودمان)، خرما، نان، سیب زمینی پخته، تخم مرغ آبپز، خوراک عدسی، آیمیه و آب معدنی، هلیم و انواع غذاهای محلی، خوردنی‌هایی هستند که در این جاده‌ها توزیع می‌شوند. بنابراین نیازی به همراه بردن مواد خوراکی و آشامیدنی و حمل آن در کوله پشتی‌تان ندارید. همراه داشتن چند عدد خرما و مغز گردو کافی است.

مصرف غذای چرب در پیاده‌روی ممنوع!

بهتر است یادتان نرود که در چه سفری هستید. زیارت با پای پیاده یک سفر دشوار است. پس باید بدن‌تان را آماده نگه دارید. هر چه مصرف برنج را کمتر کنید و به سمت مواد پروتئینی و میوه بروید بهتر است. میوه‌ها را حتماً میل کنید اما در خوردن آنها وسواس داشته باشید و حتماً قبل از خوردن، یک بار دیگر به خوبی میوه را بشوید یا دست کم پوست بگیرید. آلودگی‌ها خیلی راحت از طریق میوه‌ها به معده شما راه پیدا می‌کنند و باعث اسهال و استفراغ خواهند شد.

بیشتر سراغ یک‌بار مصرف‌ها بروید

غذاهایی که در عراق طبع می‌شوند نسبت به غذاهای ما بسیار چرب‌تر هستند. به همین دلیل تا جایی که می‌توانید غذاهای کم‌چرب‌تر و غذاهایی را که در کاروان‌ها تهیه می‌شوند مصرف کنید. اگر فشار خون بالا دارید، بیمار قلبی هستید، مبتلا به دیابت هستید یا هر مشکل دیگری دارید، مراقب خودتان باشید و اصول تغذیه‌ای را همان‌طور که قبل از سفر رعایت می‌کردید حفظ کنید. از قاشق و چنگال و لیوان‌های یک‌بار مصرفی که در طول مسیر به شما داده می‌شود استفاده کنید.

چگونه برگردیم؟

- سعی کنید غروب اربعین برنگردید، چون در این صورت با سیل عراقی‌هایی که می‌خواهند به خانه و کاشانه‌شان برگردند، روبرو شده و حساسی معطل می‌شوید.
- فقط از راه‌های اصلی در نظر گرفته شده برای بازگشت استفاده کرده و از گذر از راه‌های فرعی و ناشناخته پرهیز کنید. این آخر سفری، امنیت خود و همراهانتان را به خطر نیندازید.
- احتمال معطلی زیاد در مرحله عبور از مرز، اعم از خاک ایران یا عراق (در مرحله رفت یا برگشت) وجود دارد. لذا نظم و ترتیب را حفظ کرده و با صبر و حوصله برخورد کنید.

یک راهنمای جمع و جور برای کسانی که مسافر پیاده‌روی اربعین هستند

مستقیم تا آسمان

مقصد بوی بهشت می‌دهد. اصلاً فکر کن خود بهشت است؛ جایی که می‌گویند دعای مسافران مستجاب می‌شود. می‌خواهیم در شلوغ‌ترین روز یعنی اربعین برویم. کر بلا، روزی که تعداد زائران حرم سیدالشهدا (علیه السلام) از تعداد حاجیان در ایام حج بیشتر می‌شود. از نجف اشرف تیرهای چراغ برق را باید بشمارید. هر کدامشان تقریباً ۵۰ متر با دیگری فاصله دارد. حدود ۱۴۶۰ تیر چراغ برق را که بشمارید می‌رسید کر بلا. این اجتماع بزرگ آدابی دارد که حتماً باید آن را رعایت کنید تا هم با دستانی پر از اجابت از سفر برگردید و هم این روزها را به سلامت سپری کنید. در این صفحه نکات کاربردی‌ای بیان شده که به کارتان می‌آید.

آداب زیارت

زیارت را طولانی نکنید

نکته اول این است که همگی سعی کنند نیت‌هایشان کاملاً خالص باشد. به همین دلیل از هرگونه تبلیغات شخصی و جناحی پرهیزند که بسیار با اهداف مقدس شهیدان سازگار است. از زیارت طولانی پرهیز کنند و به زیارت مختصر بپردازند. محل را برای دیگران خالی بگذارند و به دستور «زر فائسرف / زیارت کن و سریع برگرد» عمل کنند. خیلی‌ها دوست دارند روز اربعین در زیر قبه حرم حاضر شوند. این فرصت را به یکدیگر بدهیم.

نماز اول وقت بخوانید

گردانندگان مواکب به مسایل فرهنگی توجه فراوان داشته باشند و از این رستاخیز عظیم برای آن استفاده کنند. نمازها را اول وقت بخوانند، خواه‌هران حجابشان را کاملاً رعایت کرده و از خرافاتی که موجب وهن این مراسم باشکوه می‌شود خودداری کنند. در ضمن فرصت حضور در این مکان نورانی، آن هم در ایام اربعین ابعده‌الله (علیه السلام) فرصت مغتنمی است که باید از تک‌تک لحظات آن

داخل حرم چه کنیم؟

ذکر گفتن و خدا را به یکتایی ستودن و او را بزرگ شمردن، در همه حال خوب است و در حرم‌های مطهر اولیای الهی که مظهر اخلاص و توحید و ذکر و تسبیحند، خوب‌تر از آدابی که برای زیارت مرقد‌های مطهر بیان شده، گفتن تکبیر و تهلیل هنگام تشریف است. یاد خدا و حمد و ستایش او ذکر توحید و تسبیح و تنزیه، هم توجه دادن به عظمت خداوند است چرا که عظمت چنین شخصیت‌هایی در عبودیت و تواضع در پیشگاه خداست.

سخنگوی ستاد اربعین ضمن تأکید بر اهمیت بیمه شدن زائران حسینی، از مردم خواست برای ورود به خاک عراق به دلیل ازدحام در مرز مهران، از مرزهای شلمچه و چزابه استفاده کنند. حمیدرضا گودرزی با بیان اینکه سال گذشته ۶۱ درصد جمعیت زائران حسینی از مرز مهران تردد کردند که باعث ترافیک سنگین و ناراحتی زائران شده، اظهار کرد: «زائران حتی المقدور به سمت مرز مهران نروند و به مرزهای شلمچه و چزابه بروند. حتی اگر روی رواید زائران مهر مهران خورده باشد، باز هم برای عبور از مرز شلمچه و چزابه مشکلی ندارد».

ابراهیم سنایی از شاعران دفاع مقدس و آستان علی بن موسی الرضا (علیه السلام) تأکید دارد

شعر دفاع مقدس شعر دفاع از ارزش‌هاست

کریم زارعی

چه آثاری می‌توان اشاره کرد؟ باید ببینیم معیار ما برای انتخاب شاعر دفاع مقدس چیست. به شهریار گفتند بهترین شعری که تا به حالا شنیده‌ای کدام است؟ گفت «خدایا خدایا تا انقلاب مهدی خمینی را نگذار». خوب این جمله فقط یک شعار است و حتی وزن خاصی هم ندارد که به عنوان یک مصرع تلقی شود اما شهریار اثر این شعار را می‌بیند و اینکه میلیون‌ها نفر از عمق وجودشان این شعار را سر می‌دهند و چون حرف دل انسان‌های آزاده و عاشق است از نظر او شعر نیست بلکه شعر مسلم است. از ابتدای جنگ تحمیلی تاکنون شاعران خبره‌ای با موضوع دفاع مقدس سروده‌هایی داشتند اما کدامشان اثر حاج حبیب‌الله معلمی را داشتند؟ کدام شعر دفاع مقدس مثل «ای لشکر حسینی تا کربلا رسیدن، یک یا حسین دیگر» تأثیرگذار بوده؟ حاج حبیب‌الله معلمی از نظر عوام پشت سر حاج صادق آهنگران گم شد و حتی کارشناسان این عرصه نیز امتیاز کامل را به حاج صادق دادند در حالی که شخص آهنگران نیز این ادعا را ندارد و می‌داند از ۱۰۰ درصد امتیازی که به او دادند، دست کم ۹۰ درصد حق «معلمی» است. آیت‌الله حائری شیرازی به صادق آهنگران در این خصوص گفته بود: «شما مثل یک نی هستی و این «معلمی» است که در شما می‌دمد تا صدایی بدهید».

متأسفانه بعضی کارشناسان استاد معلمی را شاعر نمی‌دانند و می‌گویند او نوحه‌سراست در حالی که نوحه چیزی جز شعر نیست. نوحه یک قالب شعری است و این بی‌انصافی محض است که شعر نورا را شعر بدینام اما نوحه را شعر ندانیم. نوحه مثل غزل، مثنوی، دوبیتی و رباعی یک قالب شعری است. اینکه استاد معلمی غزلسرای زبردستی نبود دلیلی برای شاعر نبودن او نیست. همان طور که نوحه‌سرا نبودن قیصر امین‌پور هم دلیل شاعر نبودن او نیست. نوحه‌سرایی واقعا تخصص می‌خواهد که خیلی از شعرای بزرگ فارسی‌زبان از این تخصص محرومند. ضمن اینکه در بزنگاه‌ها و موارد خاصی مثل دفاع مقدس اثر نوحه بیش از تأثیر سایر قالب‌هاست. مفسرین سیاسی رسانه‌های بیگانه حاج حبیب‌الله معلمی را نمی‌دیدند که می‌گفتند صدای صادق آهنگران در شب‌های عملیات از هر بسیجی یک تانک می‌سازد اما خصوصی مثل آیت‌الله حائری شیرازی می‌فهمند که حق «معلمی» اگر بیشتر از حق آهنگران نباشد کمتر نیست.

● لطفا کمی درباره شاعری و شعر خوانی در آستان قدس رضوی برای ما بگویید.

شعر خوانی در آستان قدس موهبتی است که علی بن موسی الرضا (علیه السلام) به این حقیر سراپا تقصیر عنایت فرموده ولی شعر خوانی در آن محضر دلیل برتری نسبت به شعرای دیگر نیست. چه بسا شاعرانی که به مراتب از من بهتر هستند. به هر حال از ارباب ممنونم که اجازه فرمود شاعر استانش باشم.

غزلی پیشکش به ساحت مقدس حضرت ولی عصر

دلخست‌های به شوق تماشایت آمده است
آواره‌ای به عرصه صحرایت آمده است
با من سخن بگو که پیرسند اهل کشف
موسی مگر به سینه سینایت آمده است
زیباترین نشانی وقف است ای عزیز
خالی که روی آیه لب‌هایت آمده است
در جمکران که عرش خداوند اکبر است
سرهای قدسیان همه بر پایت آمده است
در سایه‌سار چشم تو خورشید گم شده است
شب ببقرار زلف چلیبایت آمده است
در صحن پاک سهله چشمت مقیم کن
این مست را که این همه شیدایات آمده است
از بس زبور می‌چکد از سوز نغمه‌هایت
داوود اسیر لہجه شیوایت آمده است
گل کی شود شبیه تو وقتی عزیز مصر
شرمند از ملاحظت سیمایات آمده است
ناقابل است اگر چه ولی پیشکش به توسع
شعری که در مسیر تولايت آمده است

حرم سروده شود، شعر دفاع مقدس است. شعری که مردم را به حضور در صحنه‌هایی مثل حماسه نهم دی تشویق و ترغیب می‌کند، شعر دفاع مقدس است. شعری که برای حماسه‌بیداری اسلامی سروده شود، شعر دفاع مقدس است. شهید آوینی بعد از جنگ حرف قشنگی زد و گفت جنگ تمام نشده، خاکریزها جابه‌جا شده‌اند.

● گاه برای شعرهای دفاع مقدس عناوین دیگری چون شعر پایداری و مقاومت استفاده می‌شود. آیا می‌توان تفاوتی میان اینها قائل شد؟

شعر دفاع مقدس همان شعر مقاومت است. همان طور که مأمور به دفاع از ارزش‌ها هستیم، مأمور به مقاومت هم هستیم. خداوند متعال فرموده ما مأمور به استقامتیم و دفاع مقدس، پایداری و استقامت است. یک روز لازم است در مقابل حمله‌های دشمن به سرحدات میهن اسلامی به دفاع بپردازیم و روز دیگر ایجاب می‌کند در مقابل حمله‌های دشمن به اعتقادات اسلامی و فرهنگ یا در برابر تحریم‌های اقتصادی پایداری کنیم. شرایط تغییر می‌کنند اما وظیفه ما کماکان استقامت و دفاع است.

● از شاعران برجسته دفاع مقدس به چه کسانی و به چه سبب داشتن

● چه شد که قالب شعر دفاع مقدس را انتخاب کردید؟

اینکه چرا شاعر دفاع مقدس شدم. به این قالب شعری را برگزیدم دلایل متعددی دارد. از جمله رزق حلالی که حاصل تلاش یک پدر کارگر و زحمتکش و شیر پاک مادری که آرزویش عاقبت به‌خیر شدن من بود. از اینها که بگذریم اصلی‌ترین دلیل این است که شهیدان عزیز دستم را گرفتند و برای خدمتگزاری به ساحت مقدسشان انتخابم کردند.

● تعریف‌تان از شعر دفاع مقدس چیست؟

به نظر من امروزه شعر دفاع مقدس انحصار به اشعار هشت سال جنگ ندارد بلکه از این حرف‌ها فراتر رفته. زمانی به شعری که درباره جنگ تحمیلی، عملیات‌ها، شهدا و آزادگان عزیز سروده می‌شد شعر دفاع مقدس می‌گفتند اما امروز این چنین نیست.

● از نظر شما امروز چه شعری در حیطه یا چارچوب دفاع مقدس قرار می‌گیرد؟

به اعتقاد من شعر دفاع مقدس شعر دفاع از ارزش‌هاست. مثلا اگر به ساحت مقدس ولایت فقیه اهانت و جسارت شود و شاعری برای حمایت از ولی فقیه شعر بگوید، شعرش می‌شود شعر دفاع مقدس. شعری که برای مدافعان

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، فراخوان سومین جایزه جهانی اربعین در دو بخش فیلم و عکس را منتشر کرد. راهپیمایی عظیم اربعین حسینی و جلوه‌های ماندگار زیارت ابا عبدالله الحسین (علیه السلام) و صحنه‌های دلدادگی و ابراز ارادت به آن حضرت در ایام اربعین از موضوعات این فراخوان است. علاقه‌مندان تا ۳۰ دی ماه فرصت دارند عکس‌ها و فیلم‌های خود را ارسال کنند. شماره مستقیم دبیرخانه جایزه جهانی اربعین ۰۲۱-۸۸۹۳۴۳۰۱ است.

نشانه

داریم با «حسین حسین» پیر می شویم...

یکی از سنت‌های زیبای هیأت‌های قدیمی گرفتن عکس یادگاری با کتیبه و پرچم هیأت بوده که در این سال‌ها فراموش شده. پیشنهاد می‌کنیم دست به کار شوید و پس از پایان مجلس تان یک عکس یادگاری دسته‌جمعی بگیرید و برای «چهارده» ایمیل کنید تا در همین صفحه منتشر شود.

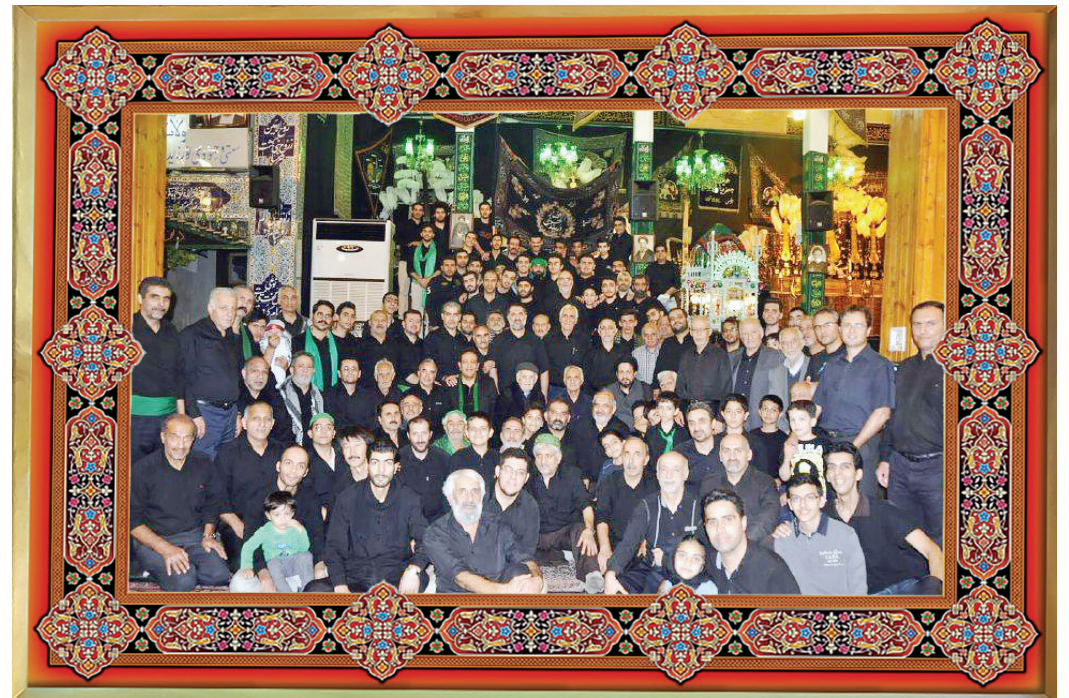
qudsonline14@gmail.com

سجده شریفه

کدام تفسیر قرآن را بخوانیم؟

اگر تصمیم گرفته‌اید خواندن یک تفسیر قرآن را شروع کنید، معمولاً نمی‌توانید آن را به طور کامل بخوانید. چون باید بدانید کدام تفسیر به کار شما می‌آید و کدام یکی به نیازهای شما پاسخ می‌دهد. ما چند نمونه از آنها را به شما معرفی می‌کنیم که بهترینش را انتخاب کنید. تفسیر نمونه آیت‌الله مکارم شیرازی برای شروع انتخاب مناسبی است. چون روان است و جمله‌بندی مناسب و مباحث به‌روزی دارد. تفسیر میزان علامه طباطبایی از مشهورترین تفسیرهاست که هر آیه قرآن را در چند بخش توضیح می‌دهد. روال معمول این تفسیر این است که مطالب موجود در هر بخش را بیان می‌کند و بعد آیه را با توجه به سایر آیات تفسیر در جاهای قرآن تفسیر می‌کند و بعد هم یک بحث روایی یا اجتماعی یا اعتقادی مرتبط با موضوع می‌کند. خلاصه تفسیر میزان هم چاپ شده است. تفسیر موضوعی آیت‌الله جوادی آملی هم براساس اسامی با موضوعات تقسیم‌بندی شده و هر موضوع به طور کامل با حواشی‌اش بررسی می‌شود. تفسیر صافی ملامحسن فیض کاشانی هم کاملاً براساس روایات نوشته شده و هر جا روایتی موجود نبوده، به ترجمه و توضیح مختصر کلمات بسنده می‌کند. تفسیر نور حجت‌الاسلام قرائتی حال و هوایی شبیه برنامه «درس‌هایی از قرآن» دارد و تقسیم توضیح هر آیه به دو بخش نکته‌ها و پیام‌ها و موجز بودن آنها، خواندن این تفسیر را خیلی شیرین و ساده می‌کند.

[عکس یادگاری: تکیه بزرگ در بند واقع در منطقه شمیران تهران، عاشورای سال ۱۴۳۸ هجری]

پیشرو

اپلیکیشن

ساعت تان را با حرم امام رضا (علیه السلام) تنظیم کنید

لایه‌لای همه تصاویری که همه ما از حرم امام رضا (علیه السلام) در ذهن داریم، صدهایی هست که خاطرات‌نگیزترند. مثل صدای نقره‌هایی که حرم را پر می‌کنند و همه ما از سال تحویل تا بقیه ایام سال با آنها خاطره داریم. یکی از این صداها، صدای دینگ دنگ است که هر ساعت، چهار بار در حرم شنیده می‌شود. اپلیکیشن «ساعت حرم امام رضا (علیه السلام)» این صداها و ساعت‌ها را برای شما بازسازی می‌کند و با همان ترتیب صدا می‌دهد. تنظیمات پیش‌فرض این اپلیکیشن اجازه تغییرات دلخواه مثل غیرفعال کردن در شب یا دوره نواختن ضربات را به شما می‌دهد. برای دانلود اپلیکیشن «ساعت حرم امام رضا (علیه السلام)» می‌توانید به آدرس goo.gl/URozTB سر بزنید.

کتاب

«۷ روایت خصوصی» از امام موسی صدر را بخوانید

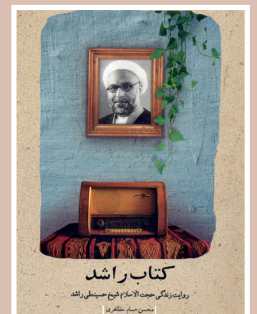

دخترش می‌گوید: «دوستش داشتند به دلیل خیلی چیزها. چون خوب بود، خوب حرف می‌زد، حرف‌های خوب می‌زد. قیافه‌اش خوب بود». شیعیان لبنان به او می‌گفتند امام و مسیحی‌ها او را مسیح لبنان می‌دانستند؛ کسی که توانسته بود دل‌ها را به هم نزدیک کند. «۷ روایت خصوصی» پر است از این روایت‌های دقیق از احوالات خانواده امام موسی صدر. سه فرزند امام موسی صدر، همسر، خواهران، خواهرزاده و یک دوست خانوادگی او در لبنان روبه‌روی نویسنده کتاب (حبیبه جعفریان) نشستند و با جزئیات از خاطرات و احساسات و اتفاقات روزهای بودن و نبودن امام موسی صدر گفت‌وگو کردند. کتاب را انتشارات «سپیده‌باوران» در ۱۸۰ صفحه با قیمت ۹ هزار تومان منتشر کرده.

کتاب

داستان راشد را بخوانید

بدیع‌الزمان فروزانفر در نامه‌اش به شاه نوشته بود: «اعلی حضرت مستحضرند که ایشان شرایط مالی خوبی ندارند. دریغ است که این خطیب مردمی در چنین وضعیتی باشد». او از حجت‌الاسلام شیخ حسینعلی راشد حرف می‌زد. محمدرضا پهلوی در جواب گفته بود: «خطیب ما که نیست، خطیب مردم است. همان‌ها به دانش برسدند» راست می‌گفت. راشد سال‌ها برای مردم منبر رفته بود و در روزگاری که بازار اختلاف گرم بود، مرد آشنای داند مردم بود. اگر می‌خواهید درباره زندگی این نویسنده، مدرس دانشگاه و مبلغ درمند دین که ۲۵ سال از سال ۱۳۳۲ تا ۱۳۵۷ در رادیو سخنرانی مذهبی داشت بیشتر بدانید «کتاب راشد» را بخوانید؛ کتابی که انتشارات «خیمه» به نویسندگی محسن حسام‌مظاهری در ۱۴۰ صفحه و با قیمت ۵۵۰۰ تومان منتشر کرده.

یادداشت

مناجاتنامه

خدایا شیطان و نفس دست به دست هم داده‌اند تا بندگان خوب تو را زمین بزنند. بی‌مساعدت تو مقاومت ممکن نیست. خدایا به یأس بگو رهایمان کند، به خستگی بگو دست از سرمان بردارد و به شیطان بگو ما از آن توایم، امید نبندد.

سید مهدی شجاعی

چهارده + ضمیمه هفتگی روزنامه قدس

ویژه هیأت‌ها و محافل مذهبی

مدیرمسئول و سردبیر: ایمان شمسایی

دبیر ویژه‌نامه: رضا صیادی

طراح ناماره: محمد صدیقی

با همکاری موسسه فرهنگی هنری عقیق www.aghigh.ir

www.qudsonline.ir